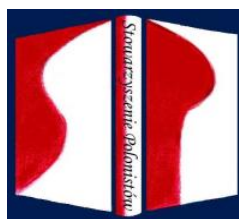

Małopolskie Dyktando Niepodległościowe

„Po polsku o historii”

dla uczniów kl. IV-VI szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych
województwa małopolskiego w roku szkolnym 2013/2014

ETAP SZKOLNY

4 października 2013 roku

Instrukcja dla osoby czytającej dyktando

Szanowni Państwo!

1. Tekst należy przeczytać trzykrotnie:
 - a) pierwszy raz – w całości
 - b) drugi raz, dyktując po jednym zdaniu z możliwością dzielenia zdań wielokrotnie złożonych na mniejsze części, zgodnie z interpunkcją (znaki interpunkcyjne mogą być sygnalizowane jedynie przez intonację a nie nazywane)
 - c) trzeci raz – znów w całości.
2. Łączny czas dyktanda (kodowanie, pisanie dyktanda i oddanie pracy) nie może przekroczyć 45 min.

Dziękujemy!

Tekst dyktanda dla uczniów GIMNAZJUM

Tarnów był pierwszy

Święto Niepodległości obchodzone jest 11 listopada, czyli w dniu św. Marcina, który był legionistą rzymskim, przedstawianym w ikonografii jako jeździec na białym koniu, okryty purpurowym płaszczem. W początku ubiegłego wieku krążyła po Tarnowie i okolicy mało znana legenda, iż Polska dopóty nie odzyska niepodległości, dopóki wody Dunajca u stóp Góry Świętego Marcina nie zaczerwieni się od krwi. Przepowiadano w ten sposób mające wkrótce nadejść burzliwe wydarzenia, w wyniku których Polska odzyska suwerenność. To właśnie w czasie rzadko wspomianej bitwy pod Łowczówkiem stoczonej w Wigilię i Boże Narodzenie 1914 r. wody Dunajca zaczerwieniły się od krwi, gdy przez tę rzekę przewożono rannych.

Dla Tarnowa pierwszym dniem wolności był 31 października 1918 r. Należałoby, nie umniejszając roli wojska, wspomnieć o działaniach zrzeszonej w harcerstwie młodzieży: część rozbijała przejeżdżających żołnierzy austro-węgierskich, a część ćwiczyła musztrę na strzelnicy. A w Krakowie, jeszcze do południa tego dnia garnizon i władze cywilne były w rękach austriackich. Wiadomości z Tarnowa na pewno ułatwiły przewrót. Przypomnijmy, że dopiero 10 listopada 1918 roku powrócił z Magdeburga Józef Piłsudski, okryty chwałą antycarskiego rewolucjonisty, przywódcy Legionów i niemieckiego więźnia. Jemu to 11 listopada Rada Regencyjna powierzyła zwierzchnictwo nad wojskiem polskim.

Data odzyskania niepodległości ma charakter symboliczny, ponieważ w wielu miejscowościach Polacy przejęli władzę kilkanaście dni wcześniej. Wydarzenia te przedstawiano w różnych publikacjach w oparciu o wiarygodne źródła.

ZASADY OCENIANIA I PUNKTOWANIA DYKTANDA

Kryteria oceny błędów zostały przyjęte na podstawie ustaleń Rady Języka Polskiego PAN oraz na podstawie *Słownika ortograficznego* pod red. M. Szymczaka, PWN, Warszawa 2010.

Zasady punktacji:

1. Maksymalnie można zdobyć **100 pkt.** (za pracę bezbłędną ortograficznie oraz interpunkcyjnie).
2. Za każdy błąd wynikający z **naruszenia pierwszorzędnych** zasad ortograficznych **odejmujemy 2 pkt.** Są to:
 - błędy w zakresie pisowni wyrazów z **ó-u, rz-ż** (w tym wyjątki od pisowni **rz** po spółgłoskach), **ch-h**
 - błędy w zakresie pisowni **nie** z różnymi częściami mowy
 - błędy w pisowni zakończeń **-ji, -ii, -i**
 - błędy w pisowni wyrazów wielką i małą literą (z wyjątkiem pisowni przymiotników dzierżawczych)
 - błędy w zakresie pisowni cząstki **-by** z osobowymi formami czasownika
 - błędy w zapisie przedrostków **roz-, bez-, wez-, wes-, wz-, ws-**
 - błędy w pisowni nosówek (**ą, ę**) oraz połączeń **om, on, em, en.**
3. Za każdy błąd wynikający z **naruszenia zasad drugorzędnych** oraz za inne błędy **odejmujemy 1 pkt.** Są to np.
 - błąd w pisowni wyrażen przyimkowych
 - błąd w pisowni zakończeń **-ski, -cki, -dzki, -stwo, -wstwo**
 - błędna pisownia przedrostków **z-, s-, ś-**
 - błędna pisownia **-by** z pozostałymi częściami mowy
 - błąd w przenoszeniu wyrazu oraz błąd w pisowni wyrazów złożonych
 - brak litery w wyrazie lub brak całego wyrazu
 - mylenie głosek dźwięcznych z bezdźwięcznymi
 - brak znaków diakrytycznych (np. kreseczki nad literą oznaczającą miękką głoskę, kropki nad literą **ż**, oznaczenia nosowości w literach **ą** i **ę**).
4. Za **błąd interpunkcyjny** (brak odpowiedniego znaku interpunkcyjnego lub jego błędne użycie) **odejmujemy 0,5 pkt.**

UWAGA!

1. W przypadku nieczytelnego zapisu rozstrzygnięcie zapada na niekorzyść ucznia.
2. Zaświadczenia o dysleksji, dysgrafii i dysortografii nie będą uwzględniane.
3. Dopuszcza się pisownię liczebników słownie.
4. Za powtórzenie błędu w takim samym wyrazie nie odejmuje się punktów.
5. Prace napisane drukowanymi literami nie podlegają ocenie.
6. Jeżeli taką samą punktacją, kwalifikującą do etapu wojewódzkiego, uzyskało kilka prac, należy preferować prace bez skreśleń i poprawek.

*Organizatorzy Dyktanda serdecznie dziękują za współpracę!
Wspólnie możemy uczyć „historii po polsku”!*